

Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti pressiteade
Viin, 8. november 2013

Võitluses antisemitismi vastu tuleb võtta sihipärasemaid meetmeid

Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) tutvustab täna esimesi võrreldavaid andmeid juudi rahvusest inimeste antisemiitliku ahistamise, diskrimineerimise ja vihakuritegude kogemuste kohta Euroopa Liidus. 8. novembril, päev enne juudivastaste pogrommide 75. aastapäeva, tuleb tunnistada, et kuigi liikmesriigid võitlevad antisemitismiga pidevalt, on nähtus senini laialt levinud. Käesolev aruanne võtab kokku 5847 inimese vastused küsitlusele, mis viidi läbi kaheksas ELi liikmesriigis, kus elab kokku hinnanguliselt 90% ELi juudi kogukonnast. Sel põhjusel on aruanne ELi poliitikakujundajatele ja kogukonnarühmadele oluline vahend õigus- ja poliitikameetmete väljatöötamisel.

„Antisemitism on häiriv näide sellest, kuidas eelarvamused võivad püsida sajandeid, ja sellele ei ole tänapäeva ühiskonnas kohta. Erilist muret tekitab, et interneti, mis peaks olema teabevahetuse ja dialoogi vahend, kasutatakse antisemiitlikuks ahistamiseks,“ märgib Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti direktor Morten Kjaerum. *„Kuigi arvukate Euroopa Liidu liikmesriikide valitsused on teinud antisemitismiga võitlemiseks palju ära, on vaja rakendada senisest sihipärasemaid meetmeid.“*

Põhitulemused:

- **66%** vastanutest peab **antisemitismi** oma riigis **suureks probleemiks** ja **76%** sõnul on viimasel viiel aastal **olukord teravnenu**d.
- **21%** kõikidest vastanutest on uuringule eelnenud 12 kuu jooksul ühel või mitmel korral **kogenud sõnalise solvangu, ahistamise või füüsilise rünnakuga seotud antisemiitlikku vahejuhtumit**. 2% vastanutest olid eelmise aasta jooksul langenud antisemiitliku füüsilise rünnaku ohvriks.
- **Liiga vähene intsidentidest teatamine**: 76% antisemiitliku ahistamise ohvritest ei teatanud kõige tõsisemast vahejuhtumist politseile ega muule organisatsioonile.
- **Liiga vähene intsidentide registreerimine**: paljude Euroopa Liidu liikmesriikide andmekogumismehhanismid on piiratud ja seepärast registreeritakse liiga vähesed antisemiitlikud rünnakud.
- Antisemitismi peetakse uuritud liikmesriikides **tähtsuse**lt neljandaks **sotsiaalseks või poliitiliseks probleemiks** (vt [aruande](#) tabelit 1).
- **Kolmveerand vastanutest** peavad probleemiks **antisemitismi internetis** (vt alljärgnev tabel).

Hinnang antisemitismi ilmingutele riigiti (tabelis on näidatud, mitme protsendi vastanute arvates on nimetatud antisemitismivorm riigis väga suur või üsna suur probleem).

	BE	DE	FR	HU	IT	LV	SE	UK	8 riigi keskmine (%)
Antisemitism internetis	85	67	85	86	87	52	68	64	75
Antisemitism meedias	70	40	71	73	59	37	54	52	59
Vaenulikkusavaldused juutide suhtes tänaval või mujal avalikes kohtades	74	48	84	72	30	16	51	35	54
Juudi surnuaedade rüvetamine	42	46	74	79	41	56	34	35	50
Antisemiitlik grafiti	52	30	69	69	61	21	29	26	45
Vandalism juudi hoonete ja asutuste suhtes	54	33	78	52	43	23	30	31	45
Antisemitism poliitilises elus	51	30	50	84	36	35	41	34	44

Uuringust ilmnes ka, et riikide vahel esineb märkimisväärseid erinevusi, mis on sageli tingitud nende erinevast ajaloo ja teistsugustest tavadest ning viimaste aastakümnete sisserändeviisidest. Näiteks:

- Ühendkuningriigis märkis 9% vastanutest, et nad olid sageli kuulnud ütlust „juudid tekitasid praeguse majanduskriisi“, kuid Ungaris oli see näitaja 59%;
- uuring näitas, et kui Lätis arvas vaid 8% uuringule vastanutest, et Iisraeli ja araabia maade konflikt mõjutab suurel määral nende turvalisust, oli see näitaja Saksamaal 28% ja Prantsusmaal 73%.

Põhiõiguste Amet on koostanud uuringu tulemuste põhjal mitu soovituslikku poliitikakujundajatele:

- Euroopa Liidu liikmesriikidel tuleb juutide põhiõiguste rikkumised registreerida **tõhusalt** ja **täielikult**;
- avaliku elu tegelased peaksid antisemiitlikud avaldused avalikult hukka mõistma;
- Euroopa Liit ja selle liikmesriigid peavad kiiresti leidma tõhusad meetodid võitlemaks antisemitismi üha suurema leviku vastu internetis. Näiteks kaaluma, kas oleks võimalik luua politsei eriüksused, kes monitooriks ja uuriks vihakuritegusid internetis, ning julgustaksid antisemiitlikust veebisisust politseile teatama.

Taustteave: vihakuriteod

Antisemiitlik rünnak on liik vihakuritegusid. Täna [uuringuaruanne](#) avaldatakse koos põhiõiguste ameti [antisemitismi aastaülevaatega](#), mis koondab riiklikest ja valitsusvälistest allikatest saadud statistikaandmed antisemiitlike vahejuhtumite kohta. Mõlemad aruanded täiendavad põhiõiguste ameti ulatuslikku andmestikku vihakuritegude teemal. Vihakuritegude käsitlemisel on kogutud näiteks homo-, bi- ja transseksuaalsete isikute ning romade ja muude rahvusvähemuste esindajate kogemuste andmeid. Põhiõiguste ameti tänavune [põhiõiguste aastakonverents](#), mis toimub 12.–13. novembril 2013 Vilniuses, keskendub vihakuritegudele.

Allpool loetletud aruanded, andmetel põhinevad graafikud (riikide kaupa), meediale suunatud märgukiri, metoodika kirjeldus, videod ning kannatanute ütlused on avaldatud [elektroonilises pressipaketis](#).

FRA

EUROPEAN UNION AGENCY FOR FUNDAMENTAL RIGHTS

- „Juutide diskrimineerimine ja nendevastased vihakuriteod Euroopa Liidu liikmesriikides: kogemused ja antisemitismi tajumine”
- „Antisemitism: lühiülevaade Euroopa Liidu olukorrast aastatel 2001–2012”

Lisateabe sooviga palume kontakteeruda:

media@fra.europa.eu

Tel.: +43 1 580 30 642

Märkused toimetajatele

- Uuringus osales 5847 vähemalt 16-aastast juudi rahvusest elanikku. Uuringu tulemused hõlmavad kaheksat liikmesriiki, kus elab hinnanguliselt 90% Euroopa Liidu juudi kogukonnast.
- Uuring toimus internetis ja järgis ekspertide soovitusi.
- Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) ülesandeks on pakkuda tõendipõhist nõu ELi ja selle liikmesriikide otsustajatele, aidates sel viisil kaasa informeeritumale ja fokuseeritumale arutelule põhiõiguste teemal.